

HANDS not made to shake **HANDS** with

Daniela & Linda Dostáľková

Nová synagóga Žilina

3. 6. – 5. 7. 2020

Nerovnosť druhov, nežiadúca divokosť prírody a tiež dôsledky romantizovanej asociácie žena-príroda v západnej kultúre patria k problémom, ktoré Daniela & Linda Dostáľkové predstavujú vo svojej debutovej sólovej výstave na Slovensku nazvanej (v preklade) *Pazúry, s ktorými si nepotrasieš rukou*. Výstave, ktorá by z ich pohľadu mohla fungovať aj ako aktivistická kampaň. Sestry-umelkyne sa v posledných rokoch zaoberajú post-humanistickými otázkami, ktoré sú úzko spojené so súčasnou obrazovou reprezentáciou v súvislosti s hnutím welfare (za práva zvierat). Dlhodobo skúmajú stratégie existujúcich kampaní a vizuálny jazyk, ktorý aktivisti používajú. Výstava je zámerne zostaveným celkom, ktorý poskytuje divákovi čo najotvorenejšiu interpretáciu. Hovorí o formách nadvlády alebo o záujme a opatere, odmieta prírodný dualizmus aj patriachálny model myslenia a kultúry.

Daniela a Linda Dostáľkové fungujú paralelne ako umelecké duo. Obe sestry pôsobia od roku 2016 aj ako kurátorky v PLATO Ostrava. Zastupuje ich varšavská galéria Piktogram. Daniela študovala v rokoch 2004-2006 nové médiá na Akadémii výtvarných umení vo Varšave a v roku 2006 absolvovala ateliér fotografie na Univerzite J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. Linda bola od roku 2015 rezidentkou postgraduálneho programu na Jan van Eyck Academy v Maastrichte a v rokoch 2013-14 študovala na Werkplaats Typografie v Arnheme. V roku 2003 absolvovala scénografiu na JAMU v Brne. Post-humanistické otázky venujúce sa zobrazovaniu a ochrane živočíšnych druhov sú v ich práci signifikantné. Tému otvorili napríklad vo výstave *Heroic vs. Holistic* (2017) v podobe erotickej eko-drámy. Výstava ponúkla post-romantický pohľad na ekológiu z pohľadu obidvoch etík. Vo videoinštalácii *Acid Rain & The Labours of Hercules: Capture Slay Obtain Steel* (2017) sa tiež zamerali na profesné emočné "strádanie" ekologických pracovníkov, nazvali ho "environmentálnym žiaľom". Ďalšie video *Invasive Species* (2018) predstavovalo univerzálnu ideu rovnosti všetkých živočíšnych druhov. Minulý rok v sólových výstavách nazvaných *Kampaň* a *old sinne / reneweth shame* sledovali nestabilné pozície necharizmatických druhov a žien v spoločnosti a hľadali medzi nimi prepojenia, v ktorých sa mobilizujú a ukazujú, aké dôsledky má ľudské delenie prírody na peknú a škaredú. V roku 2018 vydali v londýnskom vydavateľstve InOtherWords knihu *Hysteric Glamour*, ktorá sa zaoberá nutnosťou autentického uchopenia starostlivosti o prírodu, ktorá vyžaduje našu pozornosť. dostalkova.com

ŠEDÁ EMINENCE

Pohybuje se za scénou. Poznáte ji podle běžového oděvu, protože běžová byla v té době považována za „šedou“. „VÍ“ a chápe brzy. Ví, aniž by věděla jak. Patří k první generaci, která má pocitu o svých pocitech. Nikdo ji nikdy neslyšel stěžovat si.

TULENI JSOU V PODSTATĚ LABRADORY MOŘE

Pár mil na sever od svého domu v Kaskádách zpomalí a sehne se k dvěma mývalům, kteří leží na silnici nehybně jako kameny. Odnese je na stranu a položí je do příkopu na sluncem sežehlou, větrem ošlehanou travu.

Navštívila ženu, která jí tvrdila, že miluje zvířata, a přitom jí nabízela chleba se šunkou. Starost o ty, co jsou „blízcí našemu srdci“ se nevyklučuje s péčí o „vzdálené cizince“.

V potmělém podzemí se na podlaze

pomalů usadilo na dvě stě dětí, teenagerů a mladých profesionálů, a dávali si přitom pozor, aby nezamáčkli žádný hmyz. To gesto bylo téměř obřadné, protože se zdálo, že v přepečlivě uklizené, moderní vzdělávací hale nejspíš vůbec žádní brouci nejsou, a to přesto, že se pro tuto noc přeměnila v rituální prostor pokání vůči zanedbávaným životním formám. To, že si dáváme pozor, když si sedáme, nám má připomenout, že každodenní činnosti, ať už jsou jakkoliv prosté, můžou mít negativní dopad na jiné formy života, a že tím můžeme v karmicky svázaném systému ublížit ostatním: ubližujeme sami sobě.

SVĚT JE TVÁ ÚSTRŮICE

Naváže dialog a ví, že když budeme poslouchat, tak je uslyšíme. A když s námi nebudou chtít mluvit, tak nás místo toho na oplátku kousnou, poplašeně zakřičí, odlétnou a odplavou. Celé spektrum jevů je viditelné, přítomné před našima

očima, a přesto zůstává nepovšimnuto, kvůli jejich odlišnému hlasu.

SKLIZEŇ NA POLÍCH HOJNOSTI

Sledovala tah ptáků pomocí GPS lokátoru a zjistila, že vynechali úmornou cestu přes saharskou poušť. Místo toho se v daném roce zastavili ve městech jako je španělský Madrid a Rabat v Maroku. Oblíbili si nezdravé jídlo, zejména takové, co se hromadí na skládkách podél migrační cesty.

Nohy máčí ve studených kalužích řežou myjí váží balí brokolici chřest mrkev zelí

S definitivní platností se vzdalujeme časům, kdy byli vegetariáni považováni za duševně choré. Je také ironií, že právě skutečnost, že jsou to obvykle ženy, kdo nese další zátěž, která vzniká zajišťováním „čistých“ potravin nebo přípravou syrového jídla, u našich feministických respondentek

prochází bez povšimnutí. Rostliny pro ni byly vždy živými bytostmi se vším všudy. Jakou námahu musí rostliny vynaložit ke svému rozmnožování? A to si někteří myslí, že nejsou živé a nemají svá práva. Zelenina se nachází naspodu této potravinové hierarchie a je považována za zženštilou a tudíž „pro vytvoření jídla nedostatečnou“.

VZÁJEMNÉ OCHOČENÍ

Ke svým psům promlouvá stejně jako k mužům... a oni jí rozumí a plní její přání lépe, než kterýkoliv muž v její domácnosti, a nemyslí si ani, že by je nějaký muž dokázal přimět, aby ho poslouchali, tak jako ji.

Včera jsem byl psem. Dnes jsem psem. I zítra budu nejspíš pořád psem. Je tu tak malá naděje na pokrok.

Chlupaté komodity chováme pro potěchu, nebo aby nám dělaly společnost. Zatímco hierarchie živočišných druhů se neustále proměňuje,

lidstvo tuto hierarchii nepřestává definovat. Dějiny domestikace již nelze vnímat jako jednosměrný vývoj, ale jako vzájemné ochočení.

NOHY JAKO KACHNA,
KRÁTKÁ V PASE
MUSÍ STÁT
NA ŠPIČKÁCH,
KDYŽ LÍBÁVÁ SE

K nejoblíbenějším zvířatům v pohádkách patří Liška, Vlk a Zajíc nebo také Medvěd, Kohout a další ptáci. Liška představuje mazanost a snad až příliš často také moudrost. Její chování má něco společného se slovanskou náturou. Vlk zastupuje prostotu nebo zbabělost a je často vytrestán za to, co provede jeho kamarádka Liška, nikdy ale nesymbolizuje vztek nebo násilí. Je velmi pravděpodobné, že původně byl touto postavou pes. Ukazuje na to jeho způsob chování. Zajíc je příkladem odvahy, vynalézavosti, ale také bezmoci. Obvykle se stane obětí lstivých nástrah Lišky a Vlka. Medvěd je

hloupý a neotesaný. Vždy se dostane do problémů díky své neochotě přemýšlet a ponaučit se. Kohout je symbolem spravedlnosti. Stejně se podivuje, proč nemáme příběhy o koních, prasatech nebo kravách. Možná je to tím, že naši slovanští předci žili v lesích a domnívali se, že si domácí zvířata nezaslouží v lidových vyprávěních žádnou zmínku.

Zvířata jsou zde až nápadně čistá a objevují se samostatně, jako by zaujímala významný prostor. Toto vyobrazení čistého zvířectva se zdá být na hony vzdáleno rizikovému, špinavému a uzavřenému prostředí průmyslové farmy.

CO JI ZASVĚDÍ,
TO POŠKRÁBE

Lidé by měli zvířatům vytvořit možnost rozšířit svůj makro rámec, jako například vystoupit z komunity lidí a zvířat, k níž patří. V praxi by to znamenalo, že i když mají domestikovaná zvířata právo socializovat se v komunitách složených z lidí a zvířat, mají také

právo je opustit, odejít a žít ve společenstvích tvořených příslušníky vlastního rodu, nebo s lidmi trávit jen část svého času. Vyžadovalo by to nová prostorová uspořádání a diametrálně odlišný přístup k preferencím živočichů ne-lidského typu.

Bytost, která jedná, tak jak jí přikazují instinkty, nezná žádný prostor mezi impulsem a akcí, a má tedy i menší prostor mezi svým vnitřním a vnějším já. Protože má nad svými impulsy relativně malou kontrolu, jsou v jejím chování dobře čitelné. Být rebelujícím živočichem by dokonce mohlo být v divokých chytrých městech klíčem k úspěchu.

HANDS not made to
shake **HANDS** with

Vystavené diela / Exhibited Artworks

CLAWS NOT MADE TO
SHAKE HANDS WITH, 2020
Séria fotografií / Series of
Photographs on Fuji Crystal
Archive Paper, 70 x 100 cm

CLAWS NOT MADE TO
SHAKE HANDS WITH, 2020
Séria videí / Video Series – loop

Účinkuje / Protagonistka: Eliška Vondráková
Kamera / DOP: Patrik Hoznauer
Kostýmy / Costumes: Fundus Národního divadla, Praha
Post-produkcia / Post-production: Tereza Boturová

SHULD HAUE BE BURYED,
AFTIR MY LYF NATUREL
EXPIRED, 2019

Séria fotografií / Series of
Photographs on Fuji Crystal
Archive Paper, 70 x 100 cm

EXILED QUEENS, 2019
5'10" – Video loop

Účinkujú / Protagonists: Magdaléna Borová & Essy
Kamera / DOP: Tomáš Vorel
Kostýmy / Costumes: Daniela & Linda Dostáľková
Masky / Masks: Eva Svobodová
Cvičiteľka / Dog-handler: Martina Vondrušková
Carving: Radka Horká & Václav Mužikovský
Post-produkcia / Post-production: Tereza Boturová

Tiráž / Colophon

Preklad / Translation:
Jana Kořínková, Daniela & Linda Dostáľková

Produkcia / Production:
Marek Adamov

Inštalácia výstavy / Exhibition installation:
Dušan Dobiaš, Michal Freriks,
Simona Gottierová, Andrej Hinka

Grafický dizajn / Graphic design:
Daniela & Linda Dostáľková

Poďakovanie / Acknowledgement:
Ľubica Segečová, Ľubica Hustá, Máša

u. fond
na podporu
umenia

Nadácia orange

Species inequality, the undesirable “wildness of nature” and also the consequences of a romanticized dualism woman/nature in western culture is one of the issues Daniela & Linda Dostálková introduce at the eponymous solo exhibition in Slovakia titled *Claws Not Made to Shake Hands With*. The exhibition might also, from their point of view perform as an activist campaign. Artists examine the complex problems faced today by animal welfare activists, the strategies of persuasion of their campaigns, and the visual language they draw on. They investigate what role do charismatic and non-charismatic species and the desirable or undesirable “wildness of nature” play in those campaigns. In the exhibition, they attempt to provide the most open interpretation to the viewer, relate to forms of domination, or invasion, interest and care: reject the dualism of nature, and the culture of patriarchal thinking.

Daniela & Linda Dostálková work as a duo, live in Prague. Both sisters work as curators at PLATO Ostrava. They are represented by Piktogram Gallery in Warsaw. Daniela studied at the Academy of Fine Arts in Warsaw, Department of New media (2004-2006), and graduated from the Department of Photography at the University of J. E. Purkyně. Linda was a researcher at Jan van Eyck Academy in Maastricht (2015-16), graduated from Werkplaats Typografie in Arnhem (2015) and Scenography at the Academy of Music and Performing Arts in Brno (2003).

Artists have been constantly addressing post-humanist issues related to the depiction and protection of animals. The theme has been approached several times in previous shows, such as *Heroic vs. Holistic* (2017), introduced in the form of an erotic eco-drama. The exhibition offered a post-romantic view on ecology from both ethical viewpoints. Video installation *Acid Rain & The Labours of Hercules: Capture Slay Obtain Steel* (2017), displayed professional emotional distress of eco-activists, termed “environmental grief”. In the video *Invasive Species* (2018), artists advocated the concept of universal consideration of non-human species. Uncharismatic species as monsters notoriously appears at times of crisis as a kind of the third term that problematizes the clash of extremes which appeared in exhibitions *Campaign* and *old sinne / reneweth shame* last year. Artists traced unstable positions of uncharismatic species and women in the society and so-called cute versus wild paradox illustrating the human experience of nature. In 2018 at InOtherWords they published *Hysteric Glamour*, a two-act eco-drama proposed a post-traumatic, authentic way of knowing and caring for nature that requires a radical reconstruction of our idea of love.

dostalkova.com

GREY EMINENCE

She operates behind the scenes. She is renowned for her beige robe attire, as beige was termed “grey” in that era. She “knows,” and knows early. She knows without knowing how she knows. She is from the first generation to have feelings about her feelings. No one ever heard her complain.

SEALS ARE BASICALLY LABRADORS OF THE SEA

A few miles east of home in the Cascades she slows down and pulls over for two raccoons, sprawled still as stones in the road. She carries them to the side and lays them in sun-shot, wind-blown grass in the barrow pit.

She had a visit with a woman who claimed to love animals while she offered her a ham sandwich. Caring about “those who are near and dear” need not preclude caring for “distant strangers”.

In the dimly lit basement, two hundred children, teenagers, and young professionals sat down upon the floor slowly, careful not to squash any insects. The gesture was mostly ceremonial, as the meticulously clean and modern educational hall seemed largely bug-free, even as it had been transformed for the night into a ritualized space of repentance toward neglected life forms. Taking care when sitting serves as a reminder that daily actions, however simple, can negatively affect other life forms; and is causing harm to others within a karmically bound system, we harm ourselves.

THE WORLD IS YOUR OYSTER

She enters into dialogue and she knows that if we listen, we can hear them. Instead, if they don't want to talk to us they bite back, scream in alarm, fly and swim off. So the whole spectrum of phenomena that is visible, present before our eyes, but not noticed, because of the different voice of them.

HARVESTING THE FIELDS OF PLENTY

She tracked the bird's path using a GPS logger and found that they had skipped the grueling migration across the Sahara Desert. That year, the birds stopped, instead, in cities like Madrid, Spain, and Rabat, Morocco. They had developed a taste for junk food, in particular the stuff that piles up in landfills along the migration route.

Feet soaking in cold puddles cutting washing weighing packaging broccoli spears carrots cabbages

We are definitely moving away from a time when vegetarians were seen as mentally ill. Also, ironically, the fact that the extra burdens involved in obtaining “pure” food or preparing raw food are usually placed on women goes unnoticed to our feminist respondents. For her, plants have always been totally living beings. What efforts must plants make to reproduce? And someone thinks that they are not alive and they have

no rights. Vegetables are situated below these foods in the hierarchy, and are considered feminine and thus “insufficient for the formation of a meal”.

MUTUAL TAMING

She speaks to her hounds as she would to a man... and they understand her and do as she wishes better than any man of her household, but she does not think that any other man can make them do as she does.

Yesterday I was a dog. Today I'm a dog. Tomorrow I'll probably still be a dog. There's so little hope for advancement.

Furry commodities are kept for pleasure or companionship. While a hierarchy of species constantly shifts, humans continue to define that hierarchy. The history of domestication can no longer be regarded as a one-way development but as a mutual taming.

DUCK-LEGGED,
SHORT-WAISTED,
SUCH A DWARF SHE IS
THAT SHE MUST RISE
ON TIPTOE FOR A KISS

The most popular animals in the fairy-tales are Fox, Wolf, Hare, then Bear and Rooster or other birds. Fox symbolizes slyness and too often wisdom. Its behavior has something in common with the Slavic spirit. Wolf represents simplicity or cowardice and he often is punished for his friend Fox's doing, but never anger or violence. It is very likely that originally this character was a dog. Its manner of behavior points to that. Hare is an example of courage, creativity, and helplessness. He usually suffers from Fox and Wolf's crafty designs. Bear is stupid and ignorant. He always gets into a pretty mess due to his reluctance to think or to learn. Rooster is a symbol of justice. She wonders why we have no horse, pig, or cow stories though. Maybe because our Slavic ancestors used to live in the forests and they did not regard domestic animals as ones

who deserved to be mentioned in folk-tales.

Here the animals are strikingly clean, appearing alone as if occupying significant space. This representation of clean animality seems far removed from the risky, dirty and confined environment of the factory farm.

WHATEVER ITCHES,
SHE SCRATCHES

Humans should provide animals with options to expand their macro framework, such as being able to exit the human-animal community they are part of. In practice, this would mean that although domesticated animals have a right to be socialized into human animal communities, they also have a right to leave, to go and live in communities with members of their own species, or spend only part of their time with humans. This would require new spatial arrangements and a very different attitude towards the preferences of non-human animals.

To a creature who does whatever its instincts demand, there is no space between impulse and action, and there is accordingly less space between inner and outer selves. Because she has relatively little control over her impulses, her impulses are legible in her behaviour. In fact, being a rebel animal could be the key to success in the wild-smart-cities.

Nová synagóga Žilina
Centrum pre súčasné umenie a kultúru
J. M. Hurbana 220/11, 010 01 Žilina
streda — nedeľa, 13 — 19
novasynagoga.sk

